

власників організацій. У зв'язку з цим набуває важливого значення оцінка результатів діяльності підприємства в сьогоденні, минулому і майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Богданович О. Г. Аналіз ефективності діяльності підприємства на засадах узгодження інтересів груп економічного впливу / О. Г. Богданович // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 1. – С. 25.
2. Величко Л. А. Управління операційними витратами в економічній системі підприємства [Електронний ресурс] / Л. А. Величко // Ефективна економіка. – 2016. – № 3. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua>
3. Гринько Т. В. Методичні підходи до оцінки ефективності організаційних змін на підприємствах зв'язку / Т. В. Гринько, М. М. Кошевий, Т. Гвініашвілі // Економічний часопис – XXI. – 2016. – № 1-2. – С. 78–82.
4. Головенко А. Підвищення ефективності діяльності підприємства як результат ефективного управління / А. Головенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://conference.spkneu.org/2012/12/golovenko>

Масловська Н. П., к. е. н. Водозазська О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДО ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Економічно розмір сплачених податків безпосередньо не пов'язаний з наданням платнику певного обсягу державних послуг, тому у платника є можливість коригувати свої податкові зобов'язання. У підприємства може не бути можливості користуватися пільгами, що прямо передбачені податковим законодавством, проте, завдяки податковому плануванню, воно може збільшити кошти, що залишаються у його розпорядженні після сплати належних податків, при чому цілком законно. Тому податкове планування є доцільним як на грані банкрутства, так і при процвітанні підприємства [1].

Для грамотного проведення податкового планування необхідне знання міжнародного і внутрішньодержавного податкового законодавства, відповідне інформаційне, нормативне, технічне, методичне та кадрове забезпечення [2].

При швидкому темпі глобалізації та зростанні цифрової економіки, у транснаціональних корпораціях збільшились можливості щодо здійснення заходів

податкового планування. При цьому національними урядовими структурами, платниками податків, засобами масової інформації такі заходи податкової економії були сприйняті негативно [3]. І це не без причин, адже за таких умов має місце агресивне податкове планування.

Агресивне податкове планування призводить до суттєвого недоотримання надходжень від податків до бюджетів різних рівнів та ускладнює економічний розвиток країни, що є проблемою не тільки для української економіки, а й для значної частини країн світу. За сучасних умов розвитку міжнародних економічних відносин, переміщення фінансових ресурсів та товарів між країнами неможливо вирішити проблему агресивного податкового планування без взаємодії контролюючих органів різних країн та міжнародних інституцій. Глобалізаційні процеси в економіці, прогресуючий розвиток ІТ-технологій, доступність оффшорних інструментів, відмінності у національних податкових системах лише загострюють проблему недобросовісної поведінки суб'єктів оподаткування середнього та великого бізнесу в міжнародній фінансовій та економічній діяльності [4].

В сучасних західних суспільствах питання уникнення від сплати податків є соціально чутливим аспектом. Відомим є приклад, коли з 2013 року у Великій Британії неодноразово піддавалися критиці навіть найбільші світові компанії, такі як Starbucks, Amazon, Google. Це питання морального ставлення до суспільного обов'язку щодо сплати податків було підтримане політиками Британії, а згодом і всього світу, що зробило його нормою міжнародного права [5].

Дослідження, проведене Morgan Stanley Capital International щодо 10 найбільших транснаціональних компаній, виявило певний «податковий розрив» у розмірі 8 % між фактично застосовуваною ставкою оподаткування та ставкою, що діє в країнах, де транснаціональні компанії здійснюють свою діяльність та отримують прибутки. Отже, на думку MSCI, ці компанії отримують значну конкурентну перевагу [6].

За таких обставин, агресивне податкове планування має негативний вплив на суспільство. Так, на думку викладача Школи корпоративного права та М&А Світлани Мусієнко, несплата податків транснаціональними корпораціями завдає

шкоди людям та бюджетам, призводить до спотворення конкуренції та заважає справедливому розподілу ресурсів, як результат, знижується рівень податкової моралі [5]. Звичайний платник податків починає вважати несправедливим такий стан речей, що спричиняє деградацію податкової моралі. Наслідком дії цього негативного чинника є зниження податкової дисципліни та зростання рівня тінізації економіки, що є особливо актуальним і болісним для сучасної української держави.

Отже, на практиці, фіскальні органи переважно борються з порушенням податкового законодавства, проте в сучасних реаліях треба більше уваги приділяти напрямкам протидії агресивному податковому плануванню, яке є невід'ємною частиною діяльності фінансово-промислових груп та великих компаній в Україні. Саме при успішній реалізації системи протидії недобросовісного уникнення від оподаткування буде значно зменшено рівень тінізації економіки країни та отримано додаткові податкові надходження до бюджетів різних рівнів [4].

Список використаних джерел:

1. Податкове планування та вирішення податкових суперечок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.legalalliance.com.ua/ukr/publikacii/nalogovoe-planirovanie-i-resenie-nalogovyh-sporov>
2. Система податкового планування як інструмент оптимізації підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/21011/2/DSESES_2017_Lazebnik_L_L-Systema_podatkovocho_171-174.pdf
3. Роль податкового планування в управлінні податками на підприємстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/2382/1/49.pdf>
4. Система індикаторів ризиків агресивного податкового планування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.pspaudit.com.ua/files/proskura_kp_stat_a.pdf
5. Податкове планування при BEPS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://lhs.net.ua/podatkove-planuvannia-pry-beps-iak-buduvaty-budynok-v-umovakh-landshaftu-shcho-zminuietsia-svitlana-musiienko-lektor-na-legal-high-school/>
6. Агресивне податкове планування: інвестори занепокоєні, бо ризики зростають [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://taxlink.ua/ua/news/agresivne-podatkove-planuvannja-investori-zanepokoni-bo-riziki-zrostajut.htm>